

Sjekkliste vurdering av artikkel

Dette er en forenklet sjekkliste som baserer seg på sjekklistene fra helsebiblioteket når det gjelder vurdering av forskningsartikler. Målet er at sjekklistene kan brukes som verktøy i lesing og utvelgelse av vitenskapelige artikler som er relevant for problemstillingen i bacheloroppgaven.

Søk opp tidsskriftet på NSD-publiseringsskanaler, sjekk om det er på nivå 1 eller 2 <https://dbh.nsd.uib.no/publiseringsskanaler/Forside>

Se også boka `Jobb kunnskapsbasert` (Nordtvedt et al., 2017) eller sjekklister på helsebiblioteket <https://www.helsebiblioteket.no/kunnskapsbasert-praksis/kritisk-vurdering/sjekklister>)

Kvantitativ metode

1. Hva er tema og formål med studien?

- a. **Hva er målet med studien?** - les abstrakt. Les videre på innledning og slutten av innledningen / introduksjonen for å lese formål og forskningsspørsmål / hypoteser
- b. **Hvorfor er studien viktig?**

2. Hvem er populasjonen (f.eks befolkningsgruppe) i studien?

3. Vurder utvalget i studiet

- a. **Antall deltakere**, svarprosent - se på participants, study sample
- b. **Karakteristika** som kjønn, alder og andre faktorer som var viktige for å bli rekruttert til studiet
- c. Hvordan ble deltakere rekruttert?

4. Hvilken metode og design er anvendt i artikkelen?

Les under methods og se på evt beskrivelse av studiedesign

Kvantitativ metode (quantitative methods):

- a. Tverrsnitts design (cross-sectional design): analytisk studie, data samles en gang; ofte bruk av spørreskjema
- b. Prevalensstudie (prevalence study): beskrivende tverrsnittsstudie f.eks utbredelse av en sykdom
- c. Cohort design (kohortstudie): (kohort = gruppe) følger en definert gruppe mennesker over tid

- d. Case-control: Sammenligner eksponering mellom en gruppe med f.eks sykdom og en kontrollgruppe
- e. Randomized control trial (randomisert kontrollert studie): eksperimentell studie med intervensjons- og kontrollgruppe
- f. Hva ble målt i undersøkelsen?
Se under avsnitt `instruments` eller `measures` `study variables` og se etter hvilke spørsmål eller skalaer som ble inkludert og hva de måler. Se også på abstrakt.
Bruk av spørreskjema? Evt. andre kliniske undersøkelser?

Resultater og diskusjon

- a. **Hva er hovedresultatet?** - les resultatdelen i abstraktet, ofte starten av diskusjonen og konklusjon. For mer detaljer, les resultatkapittelet
- b. For kvantitative studier; hvor presise er resultatene og risikoestimat? (p-verdi, bredde på konfidensintervall)
- c. **Er resultatene relevante for din målgruppe/populasjon i oppgaven?**
- d. **Er resultatene tydelige eller er det nyanser?**
- e. **Er resultatene overførbare til praksis?**
- f. **Sammenfaller resultatene med andre studier du har lest eller skiller de seg ut?**

Kvalitativ metode

5. Hva er tema og formål med studien?

- a. **Hva er målet med studien?** - les abstrakt. Les videre på innledning og slutten av innledningen / introduksjonen `the aim of the study` `the objective`
- b. **Har artikkelen en klart formulert problemstilling?**
- c. **Hvorfor er studien viktig?**

6. Hvilken kvalitativ tilnærming er benyttet?

- a. Fenomenologi – undersøker menneskelige opplevde erfaringer
- b. Grounded theory – denne tilnærmingen brukes ofte når forskningsspørsmål er utforsket med hensikt å oppnå en dypere forståelse av hva mennesker eller en bestemt gruppe er opptatt av og tillegger betydning i en gitt sammenheng. Forsker går åpent ut (induktivt) og samler data og utvikler teori (deduktivt) basert på data
- c. Case study – inngående studie av et bestemt fenomen, ofte person eller et annet kasus (sykehusavdeling). Kan være beskrivende, fortolkende.
- d. Etnografisk – studerer en kultur eller subkultur på en systematisk måte

Datasamlingsmetode/design

Er det gjort rede for hvem/hva som ble valgt ut til å delta og antall?

- g. Observasjon (deltagende / ikke-deltagende)
- h. Intervjuer – fokusgruppeintervju, individuelle intervju / dybdeintervju
  - i. Strukturerte intervju / semistrukturerte intervju
  - ii. Bruk av intervjuguide? Bruk av båndopptak, video
- i. Hvordan er data analysert? Innholdsanalyse?
- j. Kommer det klart frem hvordan kategorier/temaer ble utledet?

Resultater

Kommer det klart fram hva som er hovedfunnene i undersøkelsen?

Er resultatene relevante for din problemstilling?

Oversiktsartikler / review

En systematisk oversikt er en artikkel der forfatterne har brukt en systematisk og åpen framgangsmåte for å finne, vurdere og oppsummere flere enkeltstudier om samme emne. En slik artikkel gir leser oversikt over hva som finnes av forskning om et bestemt emne basert på gitte inklusjons- og eksklusjonskriterier, og informasjon om kvaliteten på denne forskningen. Hovedpoenget med systematiske oversikter er at man kan se forskningsresultater fra alle relevante studier om et spørsmål under ett. Den systematiske oversikten skal derfor gi langt mer tyngde enn en eller noen få enkeltstudier.

- **Er formålet med oversikten klart formulert?**
  - Se etter formulering av spørsmål eller problemstilling i sammendraget og/eller i slutten av innledningen/bakgrunn
- **Søkestrategi med kriterier for inklusjon og eksklusjon av studier**
  - Er det klare kriterier for inklusjon av enkeltstudiene? (se etter populasjon, tiltak og utfallsmål)
  - Forfatterne bør tydeliggjøre hvilken gruppe mennesker artikkelen handler om, hvilket fenomen eller tiltak de vurderer og hvilke utfallsmål de er opptatt av
  - Er det kriterier for vurdering av kvalitet på inkluderte studier?
- **Resultater**
  - **Hva forteller resultatene fra reviewen?** I systematiske oversikter oppsummeres flere enkeltstudier om samme tema; det sentrale er derfor resultatet fra reviewstudiet; ikke enkeltartiklene. Det må være tydelig om de enkelte studiene omhandler spørsmålet som er stilt
  - Sammenstilling av resultatene fra de inkluderte studiene kan bestå av en beskrivende oppsummering og/eller i form av metaanalyser der resultatene fra enkeltstudiene er analysert sammen for å gi et estimat
  - **Kan resultatene brukes i oppgaven?**